

MART AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 NİSAN 2013

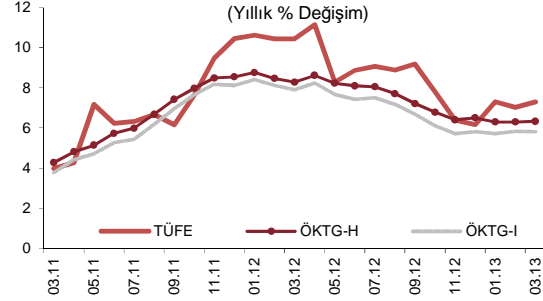
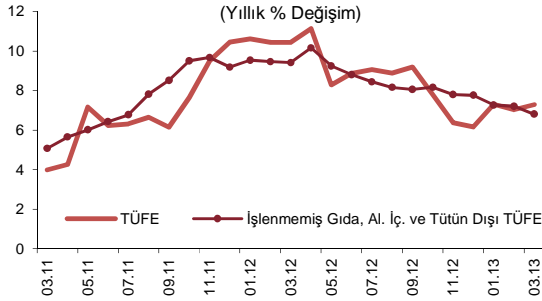
ÖZET...

Mart ayında tüketici fiyatları yüzde 0,66 oranında artarken yıllık enflasyon yüzde 7,29'a yükselmiştir. Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti'nde değinildiği gibi, bu yükselişte işlenmemiş gıda fiyatlarının etkisi hissedilmiştir. Temel enflasyon göstergeleri ise ılımlı seyrini korumuştur.

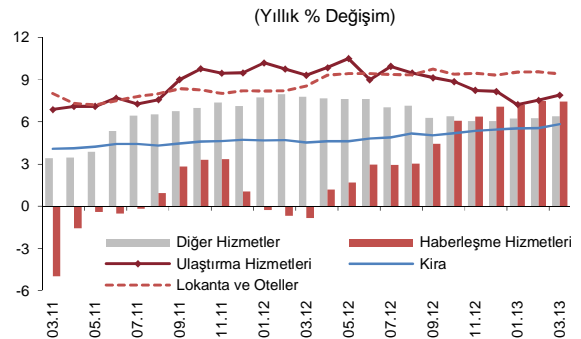
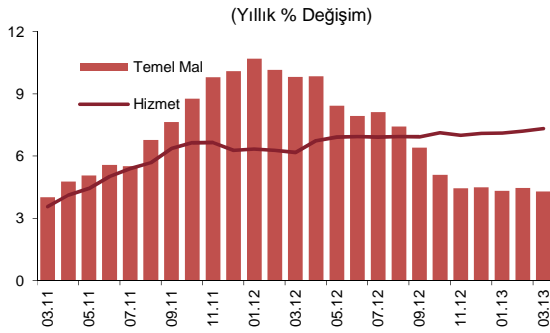
...DEĞERLENDİRMELER...

Mart ayında tüketici fiyatları yüzde 0,66 oranında artmış, yıllık enflasyon yüzde 7,29'a yükselmiştir. Bu dönemde ÖKTG-H ve ÖKTG-I endekslerinin yıllık artış oranı sırasıyla yüzde 6,33 ve yüzde 5,80 ile önceki aya kıyasla yatay seyretmiştir.

Alt grupların yıllık tüketici enflasyonuna katkıları incelendiğinde, bir önceki aya kıyasla gıda grubunun katkısı 0,62 puan artarken enerji grubunun katkısı 0,35 puan gerilemiş, hizmet ve temel mal gruplarının katkılarında belirgin bir değişim gözlenmemiştir.

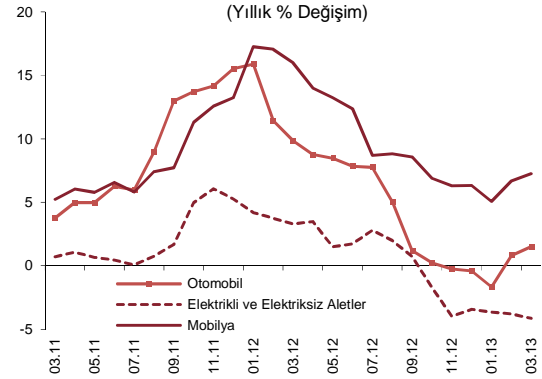
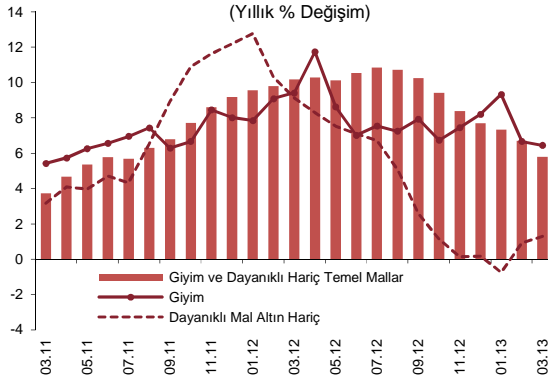
Hizmet fiyatları Mart ayında yüzde 0,42 oranında artarken grup yıllık enflasyonu yüzde 7,32'ye yükselmiştir. Alt gruplar bazında bakıldığında, yıllık enflasyondaki yükselişte kira ve ulaştırma hizmetleri grubu gelişmeleri belirleyici olmuştur. Mevsimsellikten arındırılmış hizmet fiyatlarının artış eğilimi ile yayılım endeksinde de Mart ayında sınırlı bir yükseliş kaydedilmiştir.

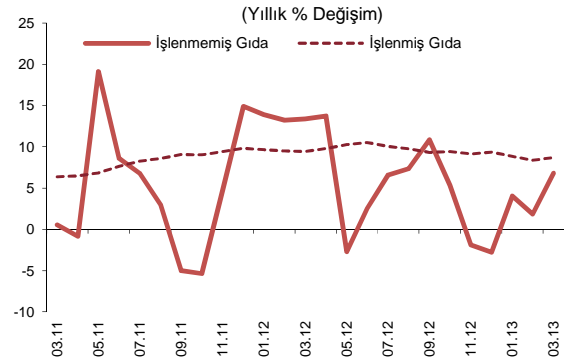
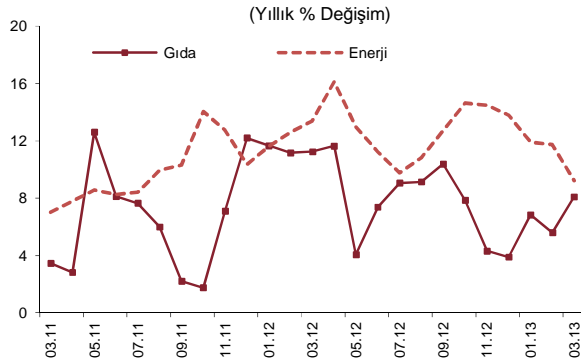
Temel mal grubu yıllık enflasyonu 0,17 puan azalarak Mart ayı itibarıyla yüzde 4,29 olmuştur. Dayanıklı mal grubunda yıllık enflasyon, otomobil ve mobilya fiyatlarına bağlı olarak, Mart ayında da yükselerek yüzde 1,29 olmuştur. Diğer taraftan, giyim grubunda yıllık enflasyon Şubat ayının ardından bu dönemde de gerilerken giyim ve dayanıklı mallar hariç temel mal enflasyonundaki yavaşlama sürmüştür. Bu çerçevede, temel mal fiyatlarının mevsimsellikten arındırılmış artış eğilimi de bu dönemde aşağı yönlü bir seyir izlemiştir.

MART AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 NİSAN 2013

Mart ayında enerji fiyatları yüzde 0,28 oranında azalmıştır. Bu gelişmeye en önemli katkısı uluslararası petrol fiyatlarının etkisiyle yüzde 0,92 oranında gerileyen yurt içi akaryakıt fiyatları yapmıştır. Öte yandan, tüp gaz fiyatları son üç aydır sergilediği düşüşünü bu dönemde de korumuştur. Sonuç olarak, enerji grubu enflasyonu geçen yılın aynı ayındaki yüksek bazın da etkisiyle bu dönemde 2,53 puan gerileyerek yüzde 9,22 olmuştur.

Gıda ve alkolsüz içecekler grubunda yıllık enflasyon yüzde 8,10'a yükselmiştir. Bu gelişmede işlenmemiş gıda fiyatları temel belirleyici olmuştur. Bu grupta yıllık enflasyon Mart ayında temelde taze meyve-sebze fiyatları ve baz etkisi kaynaklı olarak yaklaşık 5 puan yükselerek yüzde 6,79 olmuştur. Meyve-sebze dışındaki işlenmemiş gıda grubunda da başta beyaz et ve pirinç olmak üzere yüksek oranlı fiyat artışları gözlenmiştir. Sonuç olarak, yılın ilk çeyreğinde işlenmemiş gıda grubu yıllık enflasyonu yaklaşık 10 puan yükselmiştir. Bu yükseliş, aynı dönemde 1,1 puan artan yıllık TÜFE enflasyonunun yaklaşık 1 puanını oluşturmuştur.

İşlenmiş gıda fiyatları Şubat ayında yüzde 0,70 oranında artmış, grup yıllık enflasyonu yüzde 8,71'e yükselmiştir. Ekmek ve tahıllar alt grubunda yurtiçi buğday fiyatlarına paralel artışlar bu dönemde de sürmüştür ve yıllık enflasyon yüzde 11,34 ile son dört yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Diğer işlenmiş gıda ürünlerinde ise Türk Gıda Kodeksi Et ve Et Ürünleri Tebliği'nin Mart ayında yürürlüğe girmesi ile şarküteri ürünleri fiyatlarında artışlar gözlenmiştir. Önümüzdeki dönemde grup yıllık enflasyonunun ilk çeyrekte sergilediği yavaşlama eğilimini sürdürmesi beklenmektedir.

MART AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 NİSAN 2013

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Mart 2013	Mart 2012	Mart 2013	Mart 2012
TÜFE	0,66	0,41	7,29	10,43
1. Mallar	0,76	0,45	7,28	11,98
Enerji	-0,28	2,02	9,22	13,39
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	2,04	-0,33	8,10	11,25
İşlenmemiş Gıda	3,57	-1,20	6,79	13,35
Taze Meyve-Sebze	6,09	-4,28	13,92	18,26
Diğer İşlenmemiş Gıda	1,55	1,35	1,68	9,70
İşlenmiş Gıda	0,70	0,40	8,71	9,44
Ekmek ve Tahıllar	0,98	0,43	11,34	8,15
Diğer İşlenmiş Gıda	0,53	0,38	7,14	10,09
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	0,26	0,38	5,95	11,99
Temel Mallar	0,34	0,50	4,29	9,82
Dayanıkları Mallar	0,12	-0,26	0,96	10,96
Dayanıkları Mallar (Altın Hariç)	0,16	-0,21	1,29	9,13
Alkollü İçecekler ve Tütün	0,00	0,00	16,31	18,47
Altın	-0,57	-1,23	-3,99	33,08
2. Hizmetler	0,42	0,31	7,32	6,17
Kira	0,46	0,19	5,83	4,52
Lokanta ve Oteller	0,62	0,76	9,40	8,56
Ulaştırma Hizmetleri	0,47	0,14	7,90	9,31
Haberleşme Hizmetleri	0,02	0,06	7,44	-0,84
Diğer Hizmetler*	0,41	0,28	6,39	7,79
3. Temel Göstergeler				
İşlenmemiş Gıda, Al. İç. ve Tütün Dışı TÜFE	0,30	0,68	6,80	9,41
ÖKTG-H	0,43	0,40	6,33	8,28
ÖKTG-I	0,38	0,40	5,80	7,91

Kaynak: TÜİK, TCMB.

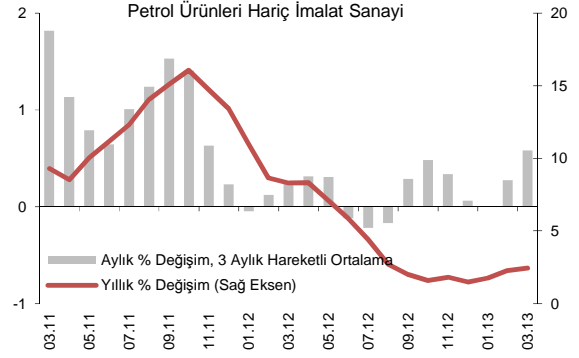
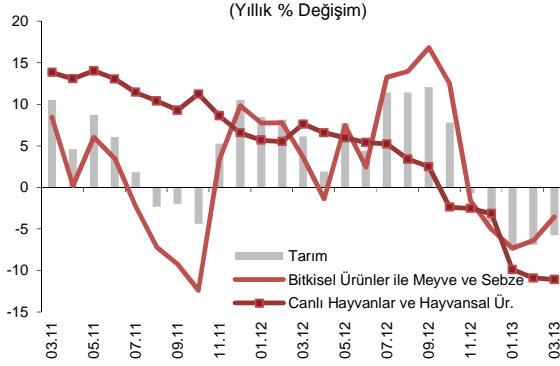
*Diğer hizmetler: Kira, lokanta ve oteller, ulaştırma ile haberleşme hizmetleri dışında kalan hizmet endeksi.

...ÜFE...

Mart ayında üretici fiyatları yüzde 0,81 oranında artmış ve yıllık enflasyon yüzde 2,30 olmuştur. Bu dönemde imalat sanayi aylık fiyat artışları hızlanırken tarım fiyatlarında belirgin bir değişim gözlenmemiştir. Bitkisel ürünler ile meyve ve sebze fiyatları bu ayda yüzde 0,31 oranında artarken canlı hayvan fiyatlarındaki düşüş eğilimi azalarak da olsa devam etmiştir. Mart ayında buğday fiyatlarındaki yukarı yönlü seyrin sürdüğü gözlenmiştir.

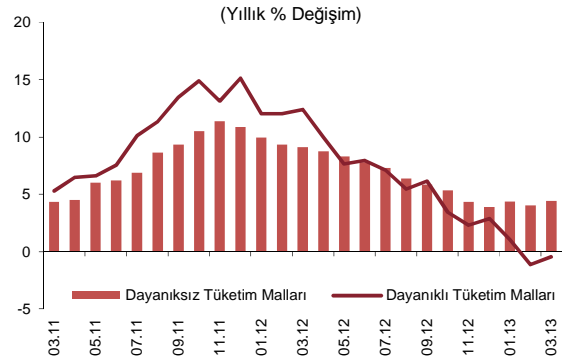
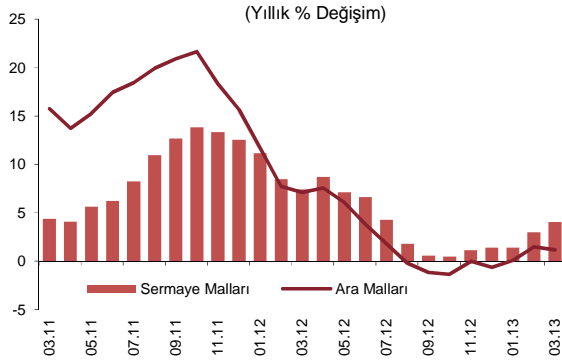
MART AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 NİSAN 2013

Mart ayında imalat sanayi fiyatları yüzde 0,90 oranında artmıştır. Bu dönemde fiyat artışlarının başta motorlu taşıt (yüzde 3,71), tekstil (yüzde 1,99) ve ana metal (yüzde 1,09) olmak üzere imalat sanayi geneline yayıldığı gözlenmiştir. Mart ayında uluslararası petrol fiyatlarındaki düşüşe karşın Türk lirasındaki sınırlı değer kaybına paralel olarak rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı fiyatları sabit seyretmiştir. Bu dönemde petrol ve ana metal hariç imalat sanayi fiyatlarının yıllık artış oranı ise yüzde 3,34'e yükselmiştir.

MIGS sınıflamasına göre incelendiğinde, bu dönemde tüm alt gruplarda fiyatların arttığı gözlenmiştir. Ara mal grubundaki artışta demir, çelik ve tekstil ürünleri üretici fiyatlarındaki yükseliş belirleyici olmuştur. Sermaye malları fiyatları temelde motorlu taşıt ile motor parçaları fiyatlarındaki artışa bağlı olarak yüzde 1,61 oranında artarken dayanıksız tüketim malları fiyatları et ve et ürünleri ile basım araç-gereç üretici fiyatlarındaki artışın etkisiyle yükselmiştir. Sonuç olarak, imalat sanayi yıllık enflasyonu geçen aya göre belirgin bir değişim göstermemiş, tüketici fiyatları üzerinde üretici fiyatları kaynaklı belirgin bir baskı gözlenmemiştir.

MART AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 NİSAN 2013

..TABLOLAR

Mart Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2013		2012	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	0,66	7,29	0,41	10,43
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	24,09	2,04	8,10	-0,33	11,25
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,07	0,00	16,31	0,00	18,47
Giyim ve Ayakkabı	6,83	0,86	6,44	1,07	9,39
Konut	16,68	0,23	9,84	0,65	10,09
Ev Eşyası	7,28	0,09	4,49	0,91	11,76
Sağlık	2,22	0,48	2,03	0,31	0,86
Ulaştırma	17,99	-0,05	4,03	1,15	10,84
Haberleşme	4,64	0,02	6,64	-0,32	-0,05
Eğlence ve Kültür	2,95	0,33	1,17	0,25	7,30
Eğitim	1,91	0,09	5,12	0,17	6,22
Lokanta ve Oteller	6,18	0,62	9,40	0,76	8,56
Çeşitli Mal ve Hizmetler	4,16	0,29	7,57	0,67	16,53

Kaynak: TÜİK.

Mart Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2013		2012	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	0,81	2,30	0,36	8,22
Tarım	16,34	0,07	-5,77	-1,16	6,16
Bitkisel, Meyve ve Sebze Ürünleri	10,76	0,31	-3,58	-2,62	3,60
Canlı Hayvanlar ve Hayvansal Ürünler	4,87	-0,51	-11,11	-0,31	7,62
Sanayi	83,66	0,96	4,00	0,69	8,66
Madencilik	3,06	0,61	8,63	-0,35	10,16
İmalat	72,14	0,90	2,08	0,95	8,97
Petrol Ürünleri Hariç İmalat	69,53	0,94	2,44	0,77	8,30
Petrol ve Ana Metal Ürünleri Hariç İmalat	62,81	0,92	3,34	0,54	8,18
Elektrik, Gaz ve Su	8,46	1,78	15,03	-1,10	5,77

Kaynak: TÜİK, TCMB.

MIGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri (Aylık Yüzde Değişim)														
	Mar.12	Nis.12	May.12	Haz.12	Tem.12	Ağu.12	Eyl.12	Eki.12	Kas.12	Ara.12	Oca.13	Şub.13	Mar.13	Yıllık
Ara Malları	1,04	0,45	-0,02	-0,80	-0,58	0,02	0,64	0,21	-0,30	-0,12	0,55	0,37	0,73	1,14
Sermaye Malları	0,57	0,21	-0,55	0,17	-0,22	-0,15	0,39	0,51	0,09	0,36	0,40	1,19	1,61	4,05
Dayanımlı Tüketim Malları	-0,19	-1,55	-1,21	1,32	-0,08	0,02	2,71	-0,09	-1,44	0,92	-0,97	-0,49	0,51	-0,44
Dayanısız Tüketim Malları	0,64	0,26	0,56	-0,78	0,40	0,54	0,87	0,76	-0,03	-0,17	0,19	0,74	1,00	4,42
Enerji	0,44	0,59	-0,82	-0,52	-1,98	2,06	1,50	-0,93	18,27	-0,48	0,33	-7,34	1,17	10,53

Kaynak: TÜİK, TCMB.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.